

Raport membru Comisie de analiză a tezei de doctorat elaborată de dl. Codruț Olaru

-Opinie separată-

Subsemnata Carmen Tamara Ungureanu, în urma nominalizării în Comisia de analiză a tezei de doctorat elaborată de dl. Codruț Olaru, prin adresa nr. SG UAIC 79/13.08.2019, și ca urmare a analizei documentelor puse la dispoziție de Comisia de Etică UAIC, coroborată cu discuțiile în cadrul comisiei de analiză din data de 27 august ora 11, am ajuns la următoarea concluzie: **suspiciunea de plagiat asupra tezei de doctorat nu se confirmă.**

Pentru a ajunge la această concluzie am procedat, mai întâi, la analizarea următoarelor documente:

- Sesizarea privind suspiciunea de plagiat depusă la UEFISCDI din 17.01.2018
- Articolul jurnalistic disponibil online la adresa: <https://pressone.ro/vicepresedintele-csm-codrut-olaru-si-a-plagiat-total-teza-de-doctorat-coordonata-de-tudorel-toader/>
- O sesizare depusă la Comisia de Etică UAIC pe 20.09.2019 în numele Ligii Studenților din UAIC (LS Iași) cu același obiect, însoțită de dovezile pe care s-a sprijinit sesizarea
- O sesizare însoțită de dovezile pe care se sprijină a Asociației Grupul pentru Reformă și Alternativă Universitară (GRAUR) Cluj-Napoca, cu același obiect
- Raportul de similitudini realizat în programul oficial al UAIC Turnitin, în data de 7.08.2019
- Teza de doctorat elaborată de dl. Codruț Olaru
- Punctul de vedere exprimat de dl. Codruț Olaru, în apărarea sa
- Raportul de originalitate depus de dl. Codruț Olaru, în urma verificării tezei de doctorat într-un program de stabilire a similitudinilor de la Universitatea Titu Maiorescu București
- Ghidul CNECSDTI pentru identificarea plagiatului în lucrările științifice adoptat în noiembrie 2017.

Analizând toate documentele la care am avut acces, am constatat următoarele:

Toate sesizările cu privire la posibilul plagiat al tezei dlui Codruț Olaru, cu titlul „Particularitățile criminalității organizate în România” au același obiect. Prin urmare, constatările ce urmează răspund tuturor sesizărilor. Având în vedere că sesizarea SL Iași cuprinde un tabel detaliat în care sunt indicate toate paginile din teza de doctorat presupus plagiate și corespondenții lor în lucrările de unde se arată că au fost copiate, cel mai amplu dintre toate sesizările, vom folosi în continuare acest tabel.

Menționăm că dintre cele două rapoarte de similitudini, am avut în vedere numai raportul generat de programul Turnitin, la 7.08.2019, program oficial utilizat la UAIC din octombrie 2018. Am procedat la o verificare a fiecărei dovezi în parte prezentate în sprijinul sesizărilor, comparând textul aflat sub suspiciunea de plagiat din teza de doctorat cu lucrările autorilor pretins plagate.

Nr.	Pagini corespunzătoare în teza de doctorat	Lucrările pretins copiate	Analiză	Concluzii
1.	8-9	Referatul <i>Organizații criminale</i> postat în aprilie 2006 pe site-ul http://referat.clopotel.ro/Organizatii_criminale	Corespondența există. Cu toate acestea autorul Damian Miclea din a cărei lucrare se pare că au fost preluate textele este citat în paginile anterioare p. 4 ² , 6 ^{4,5} , 7 ¹⁰	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
2.	16-17	Gheorghe Mocuța, <i>Criminalitatea organizată și spălarea banilor</i> , Ed. Noul Orfeu, 2004	Și dl. Olaru și dl. Mocuța au indicat sursele bibliografice. Ceea ce a fost preluat în teza de doctorat nu aparține dlui Mocuța, ci autorilor citați, opinii pe care dl Mocuța doar le expune, neexprimând păreri ori idei proprii. Dl. Olaru fie a consultat numai autorii citați, lucrarea dlui Mocuța nefiind printre surse, fie a consultat și lucrarea dlui Mocuța și a omis citarea. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
3.	18	Ștefan Ciochinaru, <i>România și SUA, de la Războiul rece la coaliția antiteroristă</i> , Ed. Alutus, Slatina, 2009	Și dl. Olaru și dl. Ciochinaru au indicat sursele bibliografice. Ceea ce a fost preluat în teza de doctorat nu aparține dlui Ciochinaru, ci autorilor citați. Dl. Olaru fie a consultat numai autorii citați, lucrarea dlui Ciochinaru nefiind printre surse, fie a consultat lucrarea dlui Ciochinaru și a omis citarea. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă
4.	19-21	Articol al prof. univ. dr. Dumitru Mazilu, disponibil pe http://gandeste.org/politica/colonialismul-modern/25131	Și dl. Olaru și dl. Mazilu au indicat sursele bibliografice. Ceea ce a fost preluat în teza de doctorat nu aparține dlui Mazilu, ci autorilor citați. <i>Textele nu sunt identice</i> . Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea. Este posibil ca articolul dlui Mazilu să nu fi fost printre sursele consultate.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.

5.	22-27	Costică Voicu, Adriana Voicu. Ioan Geamănu, <i>Criminalitatea organizată în domeniul afacerilor</i> , Editura Pildner&Pildner, Târgoviște, 2006	<i>Textele nu sunt identice.</i> Dl. Olaru citează lucrarea de 3 ori, la p. 24 ⁵⁴ , 27 ⁶³ , 28 ⁶⁷	Nu există identitate între texte. Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
6.	31-33	Articol al conf. dr. Nicu Damian Barbu, aparut în revista Forum Criminalistic, nr. 4 din 2008	Textul nu a fost depus și nu a putut fi identificat la adresa online indicată. Programul Turnitin nu a semnalat vreo similitudine la paginile 31-33 din teza de doctorat.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
7.	35-46	Gheorghe Mocuța, <i>Criminalitatea organizată și spălarea banilor</i> , Ed. Noul Orfeu, 2004	Și dl. Olaru și dl. Mocuța au indicat sursele bibliografice, care în acest caz, sunt fie texte de acte normative interne și internaționale, fie rapoarte și documente oficiale, al căror conținut nu putea fi redat altfel. Ceea ce a fost preluat în teza de doctorat nu reprezintă texte și idei cu caracter de originalitate, ci documente oficiale. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
8.	47-48	HG 471/2004 a fost citată o singură dată, după care este dată o citare care nu există.	Sunt preluate date dintr-un document oficial, care nu mai este disponibil online, în prezent.	-
9.	66-77	Gheorghe Mocuța, <i>Criminalitatea organizată și spălarea banilor</i> , Ed. Noul Orfeu, 2004	Și dl. Olaru și dl. Mocuța au indicat sursele bibliografice, care în acest caz, sunt rapoarte și documente oficiale, al căror conținut nu putea fi redat altfel. Ceea ce a fost preluat în teza de doctorat nu reprezintă texte și idei cu caracter de originalitate, ci documente oficiale. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
10.	85-89	Articol din România Liberă, semnat de Andrei Luca Popescu în 2009, disponibil la adresa https://goo.gl/36bgil	Și dl. Olaru și dl. Popescu au indicat sursele bibliografice. Ceea ce a fost preluat în teza de doctorat nu aparține d-lui Popescu, ci autorilor citați. <i>Textele nu sunt identice. Este posibil ca articolul d-lui Popescu să nu fi fost printre sursele consultate.</i>	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
11.	100-101	Daniel Ilcu, <i>Evoluția fenomenului de trafic și a consumului de stupefiante. Politici și strategii în gestionarea conflictualității</i> , vol. 5, Editura Universității	Și dl. Olaru și dl. Ilcu fac o prezentare a unor instrumente internaționale într-un limbaj specific juridic care nu poate fi diferit. Similitudinile de text și conținut între cele două lucrări se pot explica prin aceea că ambele se bazează pe folosirea și citarea de surse bibliografice comune,	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.

		Naționale de Apărare „Carol I” din București,	pe inserarea în ambele lucrări a unor texte oficiale de natură legislativă și judiciară. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	
12.	108-112	Gheorghe Mateuț et alii, <i>Traficul de fiinte umane. Infractor, victimă, infracțiune</i> , Asociația Alternative Sociale, Iași, 2005	Au fost semnalate doar preluări din rapoarte oficiale și statistici într-un limbaj specific juridic. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
13.	112-115	Sandu Frangulea http://www.arduph.ro/domenii/refugiati-persoane-disparute-2/fenomenul-migratiei-si-traficul-de-persoane/	Există corespondență între texte. Programul Turnitin a semnalat similitudinea.	4 pagini preluate
14.	135-137	Articolul <i>Istoria serviciilor de protecție românești</i> . semnat de colonelul Dan Niță și publicat în 2004	Sunt preluate doar date istorice, care sunt publice.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
15.	149-159	Costică Voicu, Adriana Voicu, Ioan Geamănu, <i>Criminalitatea organizată în domeniul afacerilor</i> , Editura Pildner&Pildner, Târgoviște, 2006	Informațiile cuprinse în textele preluate nu aparțin autorilor, ci autorilor din referințele bibliografice, care se regăsesc de altfel și în teza de doctorat. Dl. Olaru fie a consultat numai autorii citați, lucrarea dlui Voicu <i>et alii</i> nefiind printre surse, fie a consultat și lucrarea dlui Voicu <i>et alii</i> și a omis citarea. Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
16.	161-163	Articolul <i>Spălarea banilor - fenomen economico-financiar și valutar</i> , semnat de Costel Preda de la Inspectoratul General al Poliției Române, apărut în revista Forum Criminalistic, nr. 3 din 2008	Deși pare să fie similitudine, dl Preda nu are nici o referință bibliografică, pe când dl Olaru are 4 referințe bibliografice, la notele de subsol 345, 346, 347 și 348. Este posibil ca articolul dlui Preda să nu fi fost printre sursele consultate.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
17.	210-215	Compilație din surse diverse	Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.
18.	220-229	Costică Voicu, Adriana Voicu. Ioan Geamănu, <i>Criminalitatea organizată în domeniul afacerilor</i> , Editura	Programul Turnitin nu a semnalat similitudinea.	Suspiciunea de plagiat nu se confirmă.

		Pildner&Pildner, Târgoviște, 2006		
19.	240-242	Articol publicat în 2009 de Ene Dinga, ministru al Integrării în guvernul Tăriceanu: https://www.wall-street.ro/editoria/V265/Responsabilitatea-fiscala-Q-propunere-de-lege	Există corespondență între texte. Programul Turnitin a semnalat similitudinea.	2 pagini preluate

În urma analizei realizate și evidențiate în tabelul de mai sus și a discuțiilor purtate în cadrul comisiei de analiză, observăm că:

1. 6 pagini din teza de doctorat au fost preluate din *lucrările originale* ale unor autori.

2. O parte dintre celelalte pretinse preluări nu aparțin autorilor a căror lucrări s-a spus că au fost plagiate, ci reprezintă informații din alte surse, cu indicarea bibliografiei corespunzătoare, atât de către autorii pretins plagiați, cât și de către dl Codruț Olaru; în acest caz, fie dl Olaru a consultat numai autorii citați, fie a consultat și lucrările autorilor de unde s-a pretins că a preluat, situație care, pentru acuratețe, ar fi presupus citarea acestora.

În orice caz, textele din lucrările pretins plagiate nu prezintă caracter de originalitate, în sensul că în cadrul acestora are loc o expunere a ideilor altor autori, fără intervenție novatoare, de exemplu, interpretare și exprimare de păreri personale. Așa cum s-a precizat în decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție (ICCJ) nr. 8 din 11 ianuarie 2011 (disponibilă și online la adresa: <https://www.scj.ro/1093/Detaili-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=61726>), prin care a fost soluționat un caz similar de suspiciune de plagiat, când textul pretins plagiat nu este novator, caracterizat prin originalitate, nu poate fi considerat sursă de plagiat. Chiar dacă există concordanțe între două texte din punct de vedere filologic, se arată în continuare în decizia ICCJ, concordanțele filologice [...] sunt firești, din moment ce inserarea unor cunoștințe [...] acceptate ca bun comun și a unor texte de natură legislativă, administrativă și judiciară nu se poate face decât folosind o exprimare standard, în afara căreia respectivele cunoștințe ar deveni inexacte. Limbajul juridic este caracterizat de uniformitate, neputând fi folosit în mod diferit, ci reclamând o preluare întocmai de către utilizatori.

Limbajul juridic folosit în lucrările de specialitate nu poate prezenta multe variații, iar ideile novatoare apar rar; în tezele de doctorat din domeniul juridic nu se fac descoperiri, inovații sau invenții, ci se analizează instituții juridice, se interpretează acte normative, se prezintă și se dau soluții unor probleme controversate, se analizează concepte juridice puțin explorate de alți autori autohtoni, etc.

3. Cealaltă parte dintre pretinsele preluări reprezintă *de fapt* prezentarea unor acte normative interne și internaționale și a unor rapoarte, statistici și alte documente oficiale, cu un limbaj juridic specific, ce nu poate fi alterat fără a schimba sensul noțiunilor și instituțiilor analizate.

Ghidul CNECSDTI pentru identificarea plagiatului în lucrările științifice adoptat în noiembrie 2017, care a fost folosit în discuțiile din cadrul comisiei de analiză, nu ar trebui luat în considerare, pentru că dacă normele juridice nu retroactivează, cu atâtă mai mult, un ghid, care nu are caracter normativ, nu se poate aplica retroactiv, la o teză de doctorat elaborată cu 4 ani înainte de adoptarea ghidului. Cu toate acestea, s-a invocat în cadrul discuțiilor că, potrivit punctului 4.2.3. din Ghid preluarea unor documente oficiale/acte normative interne și internaționale „nu trebuie să fie confundată, însă, cu un pretins drept de a prelua, fără citare corectă, *interpretarea* (s.n.) unor acte normative, realizată de către alți autori.”. Ori ceea ce a fost preluat în teza de doctorat a dlui Olaru nu a reprezentat preluarea unor texte interpretate, documentele oficiale nefiind supuse unei acțiuni de interpretare și apreciere personală a autorilor pretins plagiați.

4. Raportul generat de programul Turnitin din data de 7.08.2019 a indicat ca similitudine un procent de 10%; o parte dintre lucrările listate de program sunt ulterioare anului 2013, când a fost susținută teza de doctorat, iar altele reprezintă expresii/formulări specifice domeniului juridic, intrate în limbajul comun juridic; doar cazurile în care au fost preluate *idei originale din operele altor autori* (în cele 6 pagini indicate mai sus) au fost semnalate ca similitudine.

5. În Ghidul CNECSDTI pentru identificarea plagiatului în lucrările științifice adoptat în noiembrie 2017, care, așa cum am arătat deja, a fost folosit în discuțiile din cadrul comisiei de analiză, există, în principal, două criterii de apreciere a plagiatului la punctele 4.2.6. și 4.2.7. și anume, intenționalitatea și estimarea cantitativă. Din rezultatele analizei prezentate mai sus apare cu claritate că intenția de fraudare lipsește; preluările privesc mai ales documente oficiale și câteva preluări de text care nu se caracterizează prin originalitate, așa cum am arătat. Modul de redactare a textelor aflate în discuție și modalitatea de citare sunt, poate, defectuoase, dar asta nu înseamnă plagiat, în opinia mea.

Referitor la estimarea cantitativă, s-a invocat în cadrul discuțiilor că teza, conform Ghidului, trebuie considerată plagiată indiferent de procentul de preluare din lucrările pretins plagate. Ori la punctul 4.2.7 din ghid se analizează situația estimării cantitative a plagiatului, ca al doilea criteriu ce trebuie avut în vedere în stabilirea acestuia. [4.2.7: „Dacă *totuși se apelează la estimări cantitative ale plagiatului* (s.n.) este indicat ca acestea să fie atât de tip procentual, relativ, cât și în cifre absolute, eventual de număr de cuvinte. Ceea ce se incriminează prin deciziile asupra plagiatului în sferă academică și de cercetare este intenția realizată de a plagia. Într-o societate precum cea românească actuală, în tranziție spre adoptarea în masă a bunelor practici de deontologie a cercetării științifice, este fundamental ca practicarea

plagiatului să fie descurajată foarte clar prin normative precise, exigente. Stipularea unui prag procentual de text care poate fi plagiat fără probleme este cu consecințe negative grave, ușor de estimat. Stabilirea la nivel central a unui prag oficial sau acceptabil de x% până la care se poate plagia va avea consecințe negative ușor de estimat pentru practica academică din învățământ și din publicistica de specialitate.”.] Prin urmare, nu numai că Ghidul nu propune toleranță zero, ci chiar stabilește criterii ce pot fi folosite pentru estimarea cantitativă a plagiatului. De altfel, nici în practica internațională nu se optează pentru 0%, așa cum tot în ghid se precizează că în spațiul american este toleranță minimală la plagiat (deci, nu zero) (4.2.5.). În cazul analizat, cu atât mai mult trebuie avută în vedere posibilitatea aprecierii procentului, deoarece majoritatea a ceea ce se pretinde că a fost preluat reprezintă documente oficiale, redactate dar neinterpretate de autorii pretins plagiați.

6. În concluzie, deoarece procentul de preluare a ideilor originale ale altor autori fără a indica sursa bibliografică este mai mic de 2,5%, fiind reprezentat de 6 pagini preluate din cele 250 pagini ale tezei de doctorat (excluzând bibliografia, anexele, cuprinsul), considerăm că suspiciunea de plagiat a întregii teze de doctorat nu se confirmă. În plus, considerăm că ar fi profund nedrept ca o teză de doctorat să fie considerată plagiată când textele preluate nu afectează, în ansamblu, substanța lucrării și originalitatea ei.

Prof. dr. Carmen Tamara Ungureanu

